



**SLOVENSKI  
FILMSKI  
CENTER**  
JAVNA  
AGENCIJA  
SLOVENIAN  
FILM  
CENTRE

**naši FILMI doma**

Sporočilo za javnost  
Ljubljana, 20. september 2022

### **Slavnostna premiera igrano dokumentarnega filma *Skozi moje oči* scenarista in režiserja Igorja Vrtačnika**

V sklopu projekta ***Naši filmi doma***, ki ga Slovenski filmski center, v sodelovanju s Cankarjevim domom organizira od jeseni 2017, bo v **petek, 30. septembra ob 19.30 uri, v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma, ob prisotnosti filmske ekipe, slavnostna premiera igrano-dokumentarnega filma [Skozi moje oči](#) scenarista in režiserja Igorja Vrtačnika.**

To je film o opazovalcu in Parizu ob prelomu stoletja, ko je v dvajsetih letih postal epicenter sodobne umetnosti. Zbirališče prišlekov, ki so z vzhoda Evrope prihajali v prestolnico umetnosti, živeli v upanju na umetniško slavo ter med njegovimi boemi iskali svoj prostor, večinoma iz dneva v dan in iz rok v usta ...Med njimi je bil tudi nadarjen, doma že uveljavljen in priznan slikar, Veno Pilon.

Atelje in skromno bivališče je imel na bulvarju Montparnasse 75. Tu je srečeval Henryja Millerja, Maxa Ernsta, Ossipa Zadkina, Giorgia de Chirica, Rolanda Oudota in druge. Čez dve leti, ko je postal eden izmed njih, pa je zapisal: *»Ker se mi je vera v lastno delo omajala, me k slikanju ni več vleklo, celo upiralo se mi je. Zatekel sem se v Pariz, da se v množici izgubim in pozabim nase ... Zato sem se tudi izogibal razstav.«*

Po prihodu v Pariz je skorajda prenehal slikati, prevzela pa ga je fotografija! Pilonu kot »umetniškemu« fotografu v Parizu preboj med najbolj znane fotografe ni uspel, za kar sta bila kriva pretirana skromnost in pomanjkanje samozavesti, ki sta veliko prezgodaj zaključila tudi Pilonovo slikarsko ustvarjanje. S svojimi montparnasovci, fotografiranjem njihovih del, portreti najpomembnejših umetnikov *École de Paris* ter posnetki pariškega utripa je bil Pilon del tega rojstva fotografije ter je bil v samem središču njenega dogajanja. Ob Andréu Kertészu, Henriju Cartier-Bressonu in Brassaiu je bil začetnik reportažne fotografije, pozneje pa ob boku Man Raya, Christiana Schada, Lászlo Moholy-Nagya iskal lasten eksperimentalni izraz in svoj prostor znotraj te nove avantgardne estetike.

Pozneje ga je poroka sicer oddaljila od predanosti boemstvu in druženja z avantgardnimi montparnaškimi omizji, fotografija pa je postala vsakdanji kruh in vir zaslužka za preživetje družine. Fotografirati pa Pilon ni prenehal nikoli, vse do dokončne vrnitve v domovino leta 1968, ko je skoraj vse do zadnjega dne pred smrtjo fotografiral svoje šele pred nedavnim odkrite diapozitive!

Paul Éluard je Pilonu na njegovi prvi Pariški razstavi v galeriji Carrefour leta 1934 ob njegovo fotografijo Maske pritrdil svojo dolgo pesnitev in mu nanjo napisal spoštljivo posvetilo: »*To je bilo moje največje priznanje iz te dobe,*« se spominja Pilon.

Ironično pa Cocteaujev citat: »*V Parizu si vsi želijo biti igralci; nihče ni zadovoljen s tem, da je gledalec/opazovalec,*« ravno za Piona ne drži! Bil je namreč prav to; najprej opazovalec, gledalec življenja ter šele nato nastopač in vse drugo! Fotografija pa njegova skrita strast, tiha ljubica, ki ga ni nikoli zapustila in ga je spremljala vse življenje! Pilon je pel visoko pesem, tako slikarstva kot njegove ljubice – fotografije.

**V filmu igrajo Robert Prebil, Gaj Črnič, Vesna Kuzmič, Barbara Žefran in Ivan Peternejl.** Kot je povedal režiser: »*Svojevrsten izziv je bilo iskanje igralcev za rekonstruirane prizore, v katerih nastopajo Pilonovi slavni portretiranci: André Lothe, Emmanuela Mané Katz, Walterj Bianchi, Špelce Čopič, Pavla Lutman. Ker jih poznamo iz Pilonovih portretov, je bila karseda podobna fizionomija nuja, ter razlog za vrsto debitantov: Stanislava Glažarja, Alenko Babič, Petra Mikšo, Ano Lasič.*«

Filmsko ekipo pa sestavljajo: strokovni sodelavci **Irene Mislej, Tina Ponebšek, Lara Štrumej, Kaja Rosa, Peter Mikša**, strokovni sodelavec za slikarstvo in izdelavo reprodukcij slik V. Piona **Miha Pirnat**, direktorja fotografije **Uroš Škorič-Škoro in Lea Aymard**, mojster osvetljave **Boris Orehek**, scenografka **Urška Dolinar**, asistent scenografa **Anže Kreč**, rekviziterka **Erika Bizilj**, umetniški direktor **Igor Vrtačnik**, kostumografka **Mateja Lupše Svete**, oblikovalka maske **Polona Slabe**, montažerja **Matjaž Jankovič in Igor Vrtačnik**, animacije in retuša arhivskih fotografij **Blaž Zajc**, mojstra zvokovne obdelave **Simon Ržen in Peter Ošlaj**, komponista glasbe **Marko Brdnik in Uroš Rakovec**. Izvajalci glasbe: **Marko Brdnik** - harmonika, **Uroš Rakovec** - kitara, mandola, mandolina, **Antonio Cagnazzo** – klavir.

Direktor filma je **Robert Končar**, naratorji so **Alojz Svete, Miha Pirnat, Robert Prebil, Inti Šraj, Ana Lasič in Barbara Babič**.

**Film je nastal pod okriljem produkcijske hiše Zavoda Film Horizont, zanj Igor Vrtačnik, koproducent je RTV Slovenija, sofinancer filma pa Slovenski filmski center.**

**Film bo v Cankarjevem domu, v Kosovelovi dvorani, ponovno na ogled v ponedeljek, 10. oktobra ob 19.30 uri. Koncem oktobra prihaja v redne kinematografske sporede.**

Napovednik filma se nahaja na [tej povezavi](#).